

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО

УДК 342.721

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНТЕРНЕТ-ПРАВА

Л. Тарасенко

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, Львів, Україна, 79000,
e-mail: tarasenkoleo@gmail.com*

У статті проаналізовано правову природу Інтернетправа. Досліджено позиції науковців щодо сутності Інтернетправа. Доведено, що Інтернет-право – це комплексна галузь законодавства, сукупність правових норм, що містяться як у міжнародних нормативно-правових актах, так і в національному законодавстві різних країн, інших регуляторів, які регулюють відносини між учасниками правовідносин, що виникають, змінюються та припиняються у цифровому середовищі (у мережі Інтернет). Встановлено, що Інтернет-право містить норми з різних галузей права та галузей законодавства. Обґрунтовано, що ознаками Інтернету є: технічний характер, всесвітній, екстериторіальний характер, наявність загального доступу для користувачів незалежно від місця перебування, наявність логічно пов'язаного глобального адресного простору, базування на Інтернет-протоколі, наявність необмеженої величезної кількості користувачів Інтернету, які шукають інформацію, розміщують інформацію в Інтернеті, здійснюють інші права в Інтернеті. Встановлено, що до принципів Інтернет-права варто віднести свободу вираження поглядів у мережі Інтернет; неприпустимість свавільного втручання у сферу особистого життя людини, неприпустимість зловживання технічними знаннями, засобами для досягнення особистих інтересів; повагу до результатів інтелектуальної власності, яку використовують у мережі Інтернет; неприпустимість зловживання цифровим середовищем для поширення заборонених світовою спільнотою ідей та інші. Доведено, що Інтернет виконує інформаційну, комунікаційну, рекламну, комерційну, розважальну, соціальну, освітню функції.

Ключові слова: цифрове право, користувач, галузь законодавства, принципи, права людини.

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vla.2021.72.047>

Постановка проблеми. У 1990-х роках активно почав розвиватися Інтернет як явище технологічного характеру. Його стрімке поширення зумовило необхідність появи правового регулювання, яке б об'єктивно могло належно унормувати відносини, що почали виникати у зв'язку з використанням мережі Інтернет. Так з'явилося поняття, яке можна назвати Інтернет-правом, комп'ютерним правом, технологічним правом тощо. Україна певною мірою відстає від країн Європи та США у становленні та розвитку саме Інтернет-права, позаяк Інтернет в Україні як технологічна система досі розвивається, і досі не всі громадяни з певних причин можуть користуватися Інтернетом. Це зумовлено або низькими доходами певної

частини населення (і відсутністю економічної можливості доступу до Інтернету), або проживання у віддалених сільських районах (де провайдери не зацікавлені у встановленні обладнання, завдяки якому буде доступ до Інтернету), або відсутність технічних знань, які дає змогу користуватися Інтернетом (це здебільшого проблема для людей пенсійного віку). Інтернет-право в Україні не встигає за розвитком суспільних відносин, які стрімко вриваються в Інтернет-середовищі. Норми, які можна було б об'єднати поняттям Інтернет-права, містяться в різних нормативно-правових актах. Окрім того, законодавець приймає ці норми хаотично, в міру гострої потреби унормувати (закрити прогалину) певні суспільні відносини, які вже виникли й активно функціонують у цифровому середовищі.

Стан дослідження. Правова природа Інтернет-права майже не була предметом наукового дослідження у вітчизняній науковій літературі. Переважно досліджували окремі аспекти Інтернет-правовідносин та їх регулювання. У цьому аспекті варто зазначити про наукові дослідження р. Еннана, Є. Литвинова, Н. П. Бааджи, О. Селезньової, О. Харитонової та інших. Однак вказані наукові дослідження характеризуються різноплановими та протилежними думками щодо правової природи Інтернет-права. Відтак, до кінця нез'ясованою залишається правова природа Інтернет-права.

Цілями статті є характеристика Інтернет-права як комплексної галузі законодавства, обґрунтування висновків щодо правової природи Інтернет-правовідносин, Інтернет-права.

Завданням статті є визначити поняття Інтернет-права, Інтернету, охарактеризувати його ознаки, визначити принципи Інтернет-права.

Виклад основного матеріалу. Інтернет – це цифровий віртуальний простір, який не має кордонів. Цей віртуальний простір потребує регулювання, але не заурегульованості. Правова природа Інтернет-права не до кінця з'ясована і зрозуміла вітчизняним науковцям і практикам. Хоча закордоном вже доволі давно тривають дискусії щодо правової природи Інтернет-права. Що собою являє Інтернет-право: галузь права, галузь законодавства, інститут права – питання і досі дискусійне.

На нашу думку, Інтернет-право – це комплексна галузь законодавства, сукупність правових норм, що містяться як у міжнародних нормативно-правових актах, так і в національному законодавстві різних країн, інших регуляторах, які регулюють відносини між учасниками правовідносин, які виникають, змінюються та припиняються у цифровому середовищі (у мережі Інтернет).

Інтернет-право охоплює норми з нормативно-правових актів з різних галузей права і галузей законодавства різних країн, які врегульовують відносини в Інтернеті. Відтак, відзначаємо і комплексний характер регулювання, і наявність регуляторів з різних держав.

У науковій літературі відзначають, що синонімічними поняттями до Інтернет-права є «кібернетичне право» і «право віртуального простору» [6, с. 3].

Погоджуємося з р. Еннаном, що немає єдиних правил доступу до інформації в Інтернеті, оскільки на відміну від будь-якого іншого соціального середовища, мережа Інтернет не є територіально відокремленою і централізовано керованою системою, що дає підстави розглядати її як якісно нове явище з новими правилами взаємодії [2].

Тому р. Еннан робить слушний висновок про те, що правові норми, які регулюють діяльність у мережі Інтернет, мають змішаний приватно-публічний характер, тобто, з одного боку, у мережі превалює приватна ініціатива та договірне регулювання (а також саморегулювання) її учасників, а тому певна частина норм

права щодо мережі Інтернет має диспозитивний характер, водночас, з іншого боку, в електронно-цифровому середовищі мережі Інтернет також діють імперативні норми права, які характеризуються детальністю регламентації правил поведінки суб'єктів права, що свідчить про складний характер правового регулювання відносин у цій сфері, що поєднує диспозитивні та імперативні засади [2]. Дійсно Інтернет-право не можна вважати винятково інститутом приватного права, оскільки норми публічного права також є важливим регулятором вказаних відносин.

На думку О. Селезньової, Інтернет-право – це не галузь права, а інститут інформаційного права, і разом з іншими інститутами воно входить до складу підгалузі інформаційного права – зв'язкового права [7, с. 239]. Погоджуємося з цією думкою частково. Справді Інтернет-право – це не галузь права, а, наголошуємо, галузь законодавства. Водночас, вважаємо, недоцільно звужувати правову природу Інтернет-права лише до інституту права інформаційного. Станом на сьогодні численні права, а не лише право на інформацію, можна здійснювати в мережі Інтернет [8, с. 128].

Під Інтернет-правом О. Харитонова, Є. Харитонов розуміють всю сукупність норм і правил, які стосуються інформаційно-комунікаційної активності в Інтернеті [9, с. 33].

Зокрема, Є. Литвинов визначає Інтернет-право як інститут права, як децентралізоване об'єднання норм і правил, повністю самостійно і незалежно від загальних правових поглядів, і насамперед від сформованих поглядів на систему права [6, с. 5]. Аналізуючи вказану позицію, виникає питання – інститутом якого саме права є Інтернет-право? Автор не дає відповіді на це запитання.

На думку Н. П. Бааджи, Інтернет-правовідносини є різновидом інформаційних правовідносин, які виникають, змінюються і припиняються у віртуальному просторі та регулюються нормами різних галузей права [1, с. 115]. Погоджуємося, що власне різні галузі права дотичні до регулювання Інтернет-відносин, оскільки ці відносини є доволі різноплановими. Водночас не вважаємо Інтернет-правовідносини суто інформаційними, оскільки це доволі звужений підхід до їх розуміння. У зв'язку з цим Є. П. Литвинов вказує, що Інтернет-відносини – це особливі відносини, які виникають у результаті впливу норм інформаційного, міжнародного та інших галузей права на поведінку людей у цьому середовищі [3, с. 148]. Не вдаючись у детальний аналіз цього поняття, відзначаємо регулятивний вплив різних галузей права на відносини, які виникають у мережі Інтернет. Більше того, на нашу думку, майже всі відносини станом на сьогодні тією чи іншою мірою виходять у мережу Інтернет. І ці відносини врегульовані цивільним правом, інформаційним правом, IT-правом, правом інтелектуальної власності тощо.

Подібний висновок зробила і К. Єфремова, яка відзначає, що Інтернет-правовідносини існують у віртуальному просторі, регулюються нормами різних галузей права, але залежні від наявних кордонів та особливостей національних законодавств суб'єктів таких відносин, від особливостей правового режиму доступу до інформації про їх учасників [3].

Погоджуємося з позицією О. Харитонової та Є. Харитонова, які слушно наголошують, що Інтернет-відносини врегульовані нормами як приватного, так і публічного права, і залежно від того, чи є відносини публічно-правовими чи приватноправовими, визначається їхній зв'язок з певною галуззю права [9, с. 35].

Про те, що Інтернет-право є комплексною галуззю законодавства, свідчить і те, що Інтернет-право містить норми з різних галузей права та галузей законодавства. Зокрема:

- цивільне та господарське право унормовує здійснення майнових і особистих немайнових прав у мережі Інтернет, в тому числі у сфері господарювання;
- право інтелектуальної власності врегульовує використання об'єктів авторського права, торговельних марок тощо в мережі Інтернет;
- інформаційне право визначає порядок збирання інформації з Інтернету, поширення інформації в Інтернеті, зберігання інформації, стягнутої з Інтернету тощо;
- IT-право унормовує відносини електронної комерції, визначає правовий режим доменного імені;
- кримінальне право передбачає кримінально-правовий захист від кіберзлочинності, шахрайств в Інтернеті;
- процесуальне право унормовує порядок подання та використання електронних доказів, визначає порядок функціонування системи електронного суду;
- конституційне право передбачає можливість здійснення окремих прав у мережі Інтернет, наприклад, права на свободу вираження поглядів, права на інформацію тощо;
- адміністративне право унормовує порядок надання адміністративних послуг з використанням ресурсів мережі Інтернет.

Це не вичерпний перелік галузей права та галузей законодавства, які певною мірою врегульовують відносини в мережі Інтернет.

У зв'язку з вищенаведеним можна було би стверджувати, що Інтернет-права не існує, оскільки відносини, які виникають, існують, змінюються і припиняються в Інтернеті, врегульовані нормами різних галузей права та галузей законодавства. А відтак, нібито немає потреби виокремлювати саме Інтернет-право. Водночас вважаємо такий підхід некоректним, оскільки Інтернет як віртуальне середовище стає місцем для здійснення численних прав людини. Чимало людей «живуть» в Інтернеті, при цьому реалізуючи належні їм права, гарантовані нормативними актами у різних сферах. Інтернет-право врегульовує відносини, які власне існують лише у віртуальному просторі та отримує власні засади (принципи) правового регулювання, про що йтиметься нижче.

Відзначаємо усталені підходи, відповідно до яких Інтернет не має єдиного централізованого управління та відповідно єдиних правил користування. Централізовано визначаються лише технічні правила використання адресного простору (йдеться про Інтернет-протокол, доменні імена). Цю діяльність здійснює ICANN (Інтернет-корпорація з присвоєння імен та номерів). Технічне обслуговування Інтернету здійснюють інші комерційні та некомерційні організації.

Для розуміння суті Інтернет-права доцільно з'ясувати, що таке Інтернет. Відповідно до Закону України «Про телекомунікації» Інтернет визначається як всесвітня інформаційна система загального доступу, яка логічно зв'язана глобальним адресним простором та ґрунтується на Інтернет-протоколі, визначеному міжнародними стандартами.

Зокрема, р. Еннан відзначає, що ознаками Інтернету є:

- 1) забезпечення обміном інформацією та іншими електронними даними;
- 2) глобальний, екстериторіальний, міжнародний характер Інтернету;
- 3) відкритість для використання будь-якими суб'єктами [2].

Погоджуємося з вказаною позицією і відзначаємо, що, на нашу думку, ознаками Інтернету є:

1. Технічний характер (Інтернет – це результат інформаційних технологій);
2. Всесвітній, екстериторіальний характер (Інтернет є всесвітньою віртуальною мережею);

3. Загальний доступ для користувачів незалежно від місця перебування (це інформаційна система загального доступу, тобто сукупність телекомунікаційних мереж та засобів для накопичення, обробки, зберігання та передавання даних);

4. Наявність логічно пов'язаного глобального адресного простору (адресний простір мережі Інтернет – це сукупність адрес мережі Інтернет);

5. Базування на Інтернет-протоколі;

6. Наявність необмеженої величезної кількості користувачів Інтернету, які шукають інформацію, розміщують інформацію в Інтернеті, здійснюють інші права в Інтернеті.

Власне вказані ознаки зумовлюють певною мірою і сферу правового регулювання Інтернет-права. Норми Інтернет-права покликані врегулювати:

– відносини, які виникають щодо результатів інформаційних технологій, які використовуються в цифровому середовищі, у віртуальному середовищі;

– відносини, які виникають у процесі функціонування телекомунікаційних мереж та використання засобів для накопичення, обробки, зберігання та передавання даних (це відносини між провайдерами, операторами, користувачами, хостинг-провайдерами, реєстраторами тощо);

– відносини щодо набуття та використання доменних імен;

– відносини, які виникають у зв'язку зі здійсненням багатьох прав людини в мережі Інтернет.

Засади (принципи) правового регулювання відносин в Інтернеті певною мірою дублюють засади ІТ-права, які наводяться у науковій літературі [4, с. 16–18]. Тому вважаємо, що до принципів Інтернет-права варто віднести:

– свободу вираження поглядів у мережі Інтернет;

– неприпустимість свавільного втручання у сферу особистого життя людини (зокрема, дотримання права на приватність у цифровому середовищі);

– неприпустимість зловживання технічними знаннями, засобами для досягнення особистих інтересів (що зумовлено різним рівнем технічних знань);

– повагу до результатів інтелектуальної власності, яку використовують у мережі Інтернет;

– неприпустимість зловживання цифровим середовищем для поширення заборонених світовою спільнотою ідей (фашизму, розпалювання расової, релігійної та інших форм людської ворожнечі, порнографії тощо);

– соціальну довіру;

– анонімність користувачів (хоча доволі часто багато веб-сайтів здійснюють цифрову ідентифікацію в той чи інший спосіб);

– посилений захист персональних даних (зокрема, йдеться про GDPR, згоду на обробку персональних даних тощо);

– встановлення можливості обмеження доступу до Інтернету урядом певної держави, зокрема в інтересах національної безпеки;

– широке застосування законодавства США та ЄС при вирішенні спорів, які виникають з приводу інформації, що розміщена в мережі Інтернет (зокрема, GOOGLE, FACEBOOK, INSTAGRAM, YOUTUBE при вирішенні спорів керуються законодавством США).

Відзначаємо також наявність різних регуляторів відносин у мережі Інтернет – договори, моральні засади суспільства, звичай тощо.

Інтернет-право при регулюванні відносин повинно враховувати мету функціонування Інтернету. Безумовно, йдеться, перш за все, про поширення інформації, яка може бути різних видів, про збір інформації для особистих, навчальних,

робочих чи інших потреб, про обмін інформацією. Водночас не лише інформаційний аспект важливий для Інтернет-права. Станом на сьогодні багато видів підприємницької діяльності вийшли в «он-лайн». Тому і реклама, маркетинг, пошук покупців, клієнтів також активно здійснюються в Інтернет-просторі. Електронна комерція здобула новий поштовх і фактично всі її види успішно розвиваються в Інтернеті (бізнес до бізнесу (B2B), бізнес до споживача (B2C), споживач до споживача (C2C) та ін.). Окрім того, вже неодноразово згадувалося про можливість здійснення різних прав людини в Інтернеті.

Відзначаємо і функції Інтернету, до яких доцільно віднести:

- інформаційну (пошук і збір інформації, обмін інформацією);
- комунікаційну (спілкування в мережі через чати, месенджери, електронну пошту);
- рекламну (розміщення прямої і непрямой реклами в мережі Інтернет для просування товарів і послуг);
- комерційну (використання мережі Інтернет в роботі, зокрема, використання певних професійних веб-ресурсів, електронна комерція тощо);
- розважальну (можливість скачування і використання комп'ютерних ігор, відповідних додатків на телефонах, розважальних відео тощо);
- соціальну (віртуальне спілкування, в тому числі через соціальні мережі);
- освітню (використання різноманітних освітніх Інтернет-ресурсів для здобуття різних видів освіти, використання мережі Інтернет для дистанційного навчання тощо).

Функції Інтернету визначають напрями правового регулювання вказаних відносин, а, отже, мають безпосередній вплив на формування Інтернет-права.

Висновки. Доведено, що Інтернет-право – це комплексна галузь законодавства, сукупність правових норм, що містяться у міжнародних нормативно-правових актах, так і в національному законодавстві різних країн, інших регуляторів, які регулюють відносини між учасниками правовідносин, які виникають, змінюються та припиняються у цифровому середовищі (у мережі Інтернет).

Обґрунтовано, що ознаками Інтернету є: технічний характер, всесвітній, екстериторіальний характер, наявність загального доступу для користувачів незалежно від місця перебування, наявність логічно пов'язаного глобального адресного простору, базування на Інтернет-протоколі, наявність необмеженої величезної кількості користувачів Інтернету, які шукають інформацію, розміщують інформацію в Інтернеті, здійснюють інші права в Інтернеті.

Доведено, що норми Інтернет-права врегульовують відносини, які виникають щодо результатів інформаційних технологій, які використовують у цифровому середовищі, у віртуальному середовищі; відносини, які виникають у процесі функціонування телекомунікаційних мереж та використання засобів для накопичення, обробки, зберігання та передавання даних (це відносини між провайдерами, операторами, користувачами, хостинг-провайдерами, реєстраторами тощо); відносини щодо набуття та використання доменних імен; відносини, які виникають у зв'язку зі здійсненням багатьох прав людини в мережі Інтернет.

Встановлено, що до принципів Інтернет-права варто віднести свободу вираження поглядів у мережі Інтернет; неприпустимість свавільного втручання у сферу особистого життя людини, неприпустимість зловживання технічними знаннями, засобами для досягнення особистих інтересів; повагу до результатів інтелектуальної власності, яка використовується в мережі Інтернет; неприпустимість зловживання цифровим середовищем для поширення заборонених світовою спільнотою ідей; соціальну довіру; анонімність користувачів; посилений захист персональних

даних користувачів; встановлення можливості обмеження доступу до Інтернету урядом певної держави, зокрема в інтересах національної безпеки; широке застосування законодавства США та ЄС при вирішенні спорів, які виникають з приводу інформації, що розміщена в мережі Інтернет.

Список використаних джерел

1. Бааджи Н. П. Правова природа правовідносин у мережі Інтернет // Часопис цивілістики. 2017. Вип. 22. С. 112–116.
2. Еннан Р. Правове регулювання відносин у мережі Інтернет // Матеріали Конференції «ІТ ПРАВО: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ». Львів. 2017. URL: <http://aphd.ua/publication-173/> (дата звернення 21.02.2021).
3. Єфремова К. В. До перспектив правового регулювання Інтернет-правовідносин: господарсько-правовий аспект // Право та інноваційне суспільство. 2014. Вип. 2. URL: <http://apir.org.ua/wpcontent/uploads/2014/11/Yefremova.pdf> (дата звернення 25.02.2021).
4. ІТ ПРАВО / за ред. Яворської О. С. Львів. Левада. 2017. 470 с.
5. Литвинов Є. П. Правовідносини в інтернет-праві // Часопис Київського університету права. 2013. № 3. С. 145–149.
6. Литвинов Є. П. Щодо питання про визначення поняття «Інтернет права» // Часопис Академії адвокатури України. 2013. № 20 (3). С. 1–6.
7. Селезньова О. М. Інтернет право і його місце в системі інформаційного права // Вчені записки Таврійського національного університету ім. В. Вернадського. Серія Юридична. 2013. № 26 (65). С. 236–240.
8. Тарасенко Л. Л. Здійснення прав людини в мережі Інтернет // Матеріали четвертої всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми інтелектуального, інформаційного, ІТ та Інтернет права». Львів. 2020. С. 128–135.
9. Харитонов Є. О., Харитонova О. І. «Інтернет-відносини» та «Інтернет-правовідносини»: до визначення поняття і сутності // Університетські наукові записки. 2017. № 3. С. 27–38.

References

1. Baadzhy, N. P. (2017). Pravova pryroda pravovidnosyn u merezhi Internet. *Chasopys tsyvilistyky*, 22, 112–116.
2. Ennan, R. Ye. (2017). Pravove rehuliuвання vidnosyn u merezhi Internet. *Materialy Konferentsii «IT PRAVO: PROBLEMY I PERSPEKTYVY ROZVYTKU V UKRAINI»*. Retrieved from <http://aphd.ua/publication-173/>
3. Yefremova, K. V. (2014). Do perspektiv pravovoho rehuliuвання Internet-pravovidnosyn: hospodars'ko-pravovyj aspekt. *Pravo ta innovatsijne suspil'stvo*, 2. Retrieved from: <http://apir.org.ua/wpcontent/uploads/2014/11/Yefremova.pdf>.
4. *IT PRAVO* (2017). Za red. Yavors'koi O. S.
5. Lytvynov, Ye. P. (2013). Pravovidnosyny v internet-pravi. *Chasopys Kyivs'koho universytetu prava*, 3, 145–149.
6. Lytvynov, Ye. P. (2013). Schodo pytannia pro vyznachennia poniattia «Internet prava». *Chasopys Akademii advokatury Ukrainy*, 20 (3), 1–6.
7. Seleznova, O. M. (2013). Internet pravo i yoho mistse v systemi informatsijnoho prava. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu im. V. Vernadskoho. Seriya Yurydychna*, 26 (62), 236–240.
8. Tarasenko L. L. (2020). Zdijsnennia prav liudyny v merezhi Internet. *Materialy chetvertoi vseukrains'koi naukovo-praktychnoi konferentsii «Aktual'ni problemy intelektual'noho, informatsijnoho, IT ta Internet prava»*, 128–135.
9. Kharytonov, Ye. O., Kharytonova, O. I. (2017). Internet-vidnosyny ta Internet-pravovidnosyny: do vyznachennia poniattia i sutnosti. *Universytets'ki naukovi zapysky*, 3, 27–38.

THE LEGAL NATURE OF INTERNET LAW*L. Tarasenko*

*Ivan Franko National University of Lviv,
1, Universytetska Str., Lviv, Ukraine, 79000,
e-mail: tarasenkoleo@gmail.com*

The article considers the legal nature of Internet law. The opinions of the scholars on the essence of Internet law are studied. It is established that the legal nature of Internet law is not comprehensively understood in the scientific literature. Internet law covers the rules of various branches of law as well as legislation of different countries, which govern relations on the Internet. It is concluded that the synonyms to Internet law are computer law, cybernetic law and virtual space law.

It is also stated that the Internet does not have a single centralized administration and a single set of rules for use. Only technical rules for the use of the address space (Internet protocol, domain names) are centralized. It is proved that Internet law is a complex branch of law, a complex of legal norms contained in the international legal acts, as well as in the national legislation of different countries, other rules that regulate the relations between the participants that arise, change and terminate in the digital environment (on the Internet).

In addition, it is argued that Internet law cannot be regarded solely as an institution of private law, because the rules of public law are considered also an important regulator of such relationships. It is established that Internet law contains rules from different branches of law as well as branches of legislation.

It is emphasized that the Internet is a worldwide information system for general access, logically linked to the global address space and based on the Internet protocol defined by international standards. The following features of the Internet are highlighted: its technical character, universality, interoperability, availability of universal access for users regardless of location, availability of a logically linked global address space, based on Internet Protocol, the presence of an unrestricted large number of Internet users who seek information, post information on the Internet, exercising other rights on the Internet.

Moreover, it is established that the principles of Internet law should include the freedom of expression on the Internet; non-compulsory intrusion into the personal sphere of life of individuals, as well as non-compulsion for misuse of technical knowledge and means of pursuing individual interests; respect for the results of intellectual property used on the Internet; non-competence in using digital media for the dissemination of ideas not permitted by the rest of the world.

Consequently, it is argued that Internet law, when regulating relations, shall take into account the purpose of the Internet functioning. It is reported that the Internet performs informational, communication, advertising, commercial, entertaining, social, educational functions. The functions of the Internet determine the scope of the legal regulation of the relations under analysis, and have an indirect impact on the formation of Internet law.

Keywords: digital law, user, branch of legislation, principles, human rights.

*Стаття: надійшла до редакції 10.03.2021
прийнята до друку 18.05.2021*